

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka — Godišnja preplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasni po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 8 novembra 1935

God. VI — Broj 42

Proslava 1 decembra 1935

Svim bračkim župama, društvima i četama!

Kako svake godine tako i ove, Sokolstvo treba na najsvećaniji i najdostojniji način da proslavi praznik Prvog decembra. Nije potrebno isticati, da je to najznačajniji dan u istoriji jugoslovenskog naroda. Baš zbog te značajnosti Sokolstvo je Prvi decembar, Dan ujedinjenja jugoslovenskog naroda, proglašilo sokolskim praznikom.

Sve sokolske jedinice moraju se dostoјno spremiti za proslavu Prvog decembra bez obzira da li je o tom stigao kakav raspis ili ne.

Na proslavi Prvog decembra moraju doći do izraza sve sokolske odlike: sokolska unutrašnja snaga i svest, sokolska vera i disciplina. Svaki učesnik mora videti i osjetiti da je Sokolstvo jugoslovenska i slavenska organizacija.

Proslava Prvog decembra mora biti najdostojnija manifestacija, koja će svojom ozbiljnošću, formom i sadržinom, i čitavim programom, a naročito učešćem sokolskog članstva impresionirati i druge učesnike, tako da oni s nje otidu pod jakim dojmom sokolske snage i veličine.

Kako ove godine pada obletnica ilirskog pokreta, jednog od najznačajnijih kulturnih i nacionalnih dogadaja u prošlosti našega naroda — to se u okviru Prvodecembarske proslave treba da istakne momenat sećanja i važnosti ilirskog pokreta.

U koliko meri i obimnosti je potrebno da istaknuti, to ovisi o tome da li je bratska jedinica već održala ilirska proslava ili ne, što se prepušta br. prosvetarima da ocene prema prilikama.

U tu svrhu Savezna uprava će poslati predavanje za Prvi decembar, koje treba da održi onaj ko ume lepo da govori. U programu 1-decembarske proslave treba da bude po jedna recitacija pesme iz ilirskog pokreta kao i podesna muzička kompozicija.

Priredbe o Prvom decembru mogu biti ove:

ZDRAVO!

Bograd, 2 novembra 1935.

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Sekretar:

Dr. Mihajlo Gradojević, s. r.

II zam. starešine:

Dura Paunković, s. r.

Odlični predstavnici
bugarsko-jugoslovenskog bratstva
u našoj zemlji

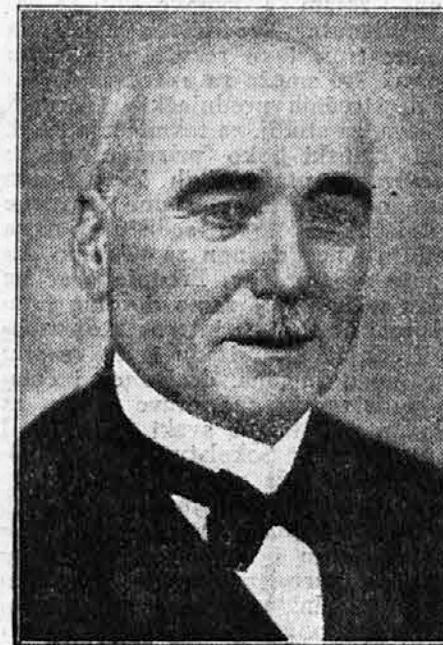
Boravak braća prof. dra Mihaila C. Mineva u Zagrebu

Opet jedan radosni susret, susret s našim dragim i starim prijateljem, eminentnim predstavnikom bratskog zbijenja bugarsko-jugoslovenskog, s uglednim prvakom braće bugarskih Junaka i nacionalnim radnikom, bratom profesorom dr. Mihailom C. Minevom, odličnim bugarskim naučenjakom na polju medicinske nauke. Ovaj susret dao je ponovno prilike da se osveži i podvuče bugarsko-jugoslovensko bratstvo, koje je tako spontano, dirljivo i ujedno veličanstveno bilo došlo do izražaja naročito za vreme poslednjeg velikog VIII sveznačkog sleta ove godine u Sofiji, kada je 6.000 jugoslovenskih Sokola i Sokolica, pored ostale slovenske braće i sestara, učinilo bratsku, istorijsku posetu bratskoj bugarskoj zemlji i braći bugarskim Junacima. Tom prigodom, kako se svi dobro

sećamo i što ne možemo i nećemo nikada zaboraviti, položen je i svečani zavet posebice između braće bugarskih Junaka i jugoslovenskih Sokola, da će užajamno po svojim najboljim silama raditi na ideji zbijenja i bratstva između dva susedna bratska naroda, jugoslovenskog i bugarskog, i da će Junaci i Sokoli, verni toj velikoj ideji, biti njeni pioniri i širitelji.

Doduše, kako to inače obično u životu biva, idealni pregaci znaju da sto da u svojim visokim i plemenitim nastojanjima nađu na mnoge zaprke i teškoće. I tih teškoća i zapreka pri ostvarivanju svojih velikih idea bili su svesni i nosioci i predstavnici ove ideje bratskog zbijenja. Međutim, to nije moglo a niti će ni malo pokoljati veru u bolju zajedničku budućnost dvaju bratskih naroda i umanjiti

oduševljenje i istrajnost pri krčenju puteva i savladavanju svih teškoća na putu do uzvišenih i velikih zajedničkih ciljeva: da naše bratstvo treba da oseći ceo narod, njegovoj najširi slojevi u svim delovima naših zemalja podjenak, da to bratstvo treba da bude u istinu bratstvo i krvi i osećanje, da ono bude živa vera jednih u druge, i da ono probudi istinsku svest, da nam života i budućnosti, mirnog i srećnog života i velike budućnosti, jednih bez drugih nema! Mir među braćom, iskrenost i uzajamno poverenje — bitju su

Brat prof. dr. Mihailo C. Minev

preduslovi da bratski uredimo sve svoje međusobne odnose, da budemo zaista braća. I zato svaku senku, koja bi imala da padne na to bratstvo i zbijenje, moći će raspršiti samo iskrena i duboka bratska ljubav pionira te vele ideje s jedne i s druge strane, a udvostručene težnje i zajednički napori produžiće veliko i blagoslovljeno delo. Zato pored svih iskrenih i istinskih faktora na tome delu, pored svih tolikih drugih pregalaca na tome poslu bratskog zbijenja, uvek treba da budu prvi među prvima Junaci i Sokoli.

I zato smo naročito radošno mogli i ovoga puta da najsrađaćimo pozdravimo našu zemlju, u našoj bratskoj sredini, osvedčenog prijatelja Jugoslavije i jugoslovenskog naroda i jednog od najistaknutijih pionira bugarsko-jugoslovenskog zbijenja, našeg dragog junačkog i sokolskog braća prof. dr. Mihajla C. Mineva.

Dolazeći u našu zemlju, brat prof. dr. Minev isporučuje preko našega lista najsrađaći pozdrav bratske Bugarske bratskoj Jugoslaviji i najsrađaći bratske pozdrave braće bugarskih Junaka svemu bratskom jugoslovenskom Sokolstvu, s uverenjem, da ništa ne može da pomuti osećaje istinskog bratstva i potrebu što jačeg zbijenja između dva susedna bratska naroda, bugarskog i jugoslovenskog.

Nadalje nas je brat profesor umolio da u našem listu objavimo i sledeće:

General braća Raško Atanasov, predsednik Saveza bugarskih Junaka, stavlja mi je u dužnost da isporučim njegove najsrađaći i najtoplje pozdrave celom bratskom jugoslovenskom Sokolstvu, bratskom jugoslovenskom narodu i bratskoj Jugoslaviji. S radošću i oduševljenjem on se seća onog tako srađnog prijema, koji mu je bio prireden meseca juna ove godine za vreme njegovog 10-dnevnog putovanja po bratskoj Jugoslaviji.

„Služeći čvrsto, verno i nepromjenjivo velikoj i kao kristal čistoj ideji iskrenog sporazuma i zbijenja među našim bratskim narodima, ono što je kazano za njega povodom poslednjih dogadaja u Bugarskoj proizlazi od lica, koja nisu dobro informirana.“

* *

Brat prof. dr. Mihailo C. Minev stigao je u Zagreb dne 3 o. m. popodnevnim beogradskim brzim vozom sa svojom gospodom i u pratnji svog asistenta dr. Josipa Dreksela.

Na putovanju kroz Beograd brat prof. Mineva i njegovu gospodu pozdravili su na stanicu članovi uprave Saveza SKJ na čelu sa sekretarom Saveza bratom dr. Mihajlom Gradojevićem, profesorom beogradskog univerziteta.

U Zagrebu gda i brat prof. Minev bili su najsrađaći dočekani. Na stanicu drage goste dočekali su i pozdravili podban brat dr. Stevan Hadži, koji je gospodi Minev predavao lepu kitu evecu, te pretstavnici Sokolske župe Zagreb i zagrebačkih sokolskih društava. U ime starešine Sokolske župe brat dra Otona Gavrančića, koji je bio na putu i stigao u Zagreb tek navečer, gospodin i brat prof. dr. Mineva pozdravili su članovi uprave Sokolske župe braća ing. Štefko Han i Branko Valadižija, a u ime I. zam. starešine Saveza SKJ brat Gangl s sestrom načelnicom Saveze Štefkom Skalar i članom savezne uprave bratom V. Svajgarom. Brat Gangl povratio se je zatim u Ljubljani prvim popodnevnim brzovlakom.

Navečer toga dana priredio je dekan medicinskog fakulteta, brat prof. dr. Laza Popović, u hotelu „Esplanade“, večeru u čast brata prof. dr. Mineva i njegove gospode, a kojoj su prisustvovali profesori medicinskog fakulteta.

Pri odlasku iz Zagreba te večeri brata prof. dr. Mineva i njegovu gospodu ispratili su profesori medicinskog fakulteta na čelu s dekanom bratom prof. dr. Lazom Popovićem, pretstavnici Sokolstva na čelu sa starešinom bratom dr. Gavrančićem, načelnikom Saveza bratom dr. Pihlerom, članovima uprave župe braćom Mileusnićem, ing. Hanom i drugima.

Na stanicu došao je i pomoćnik banja dr. Stevan Hadži. Osim toga na peronu našli su se i brojni bugarski studenti, ponajviše medicine, koji su srdačno ispratili svoga voljenog i uvaženog zemljaka i njegovog gospodra. Brat prof. Mineva starešina brat dr. Oton Gavrančić.

Brat prof. dr. Minev stigao je ovoga puta u našu zemlju u jednom načinu poslu, naime da kao šef anatomskega instituta medicinskog fakulteta u Sofiji sa svojim asistentom prouči uređenje anatomskega instituta medicinskog fakulteta u Zagrebu, po čijem će uzoru on urediti anatomski institut u Sofiji. U vezi s time br. prof. Minev opetovan je putu izjavio svoje najlaskavije priznanje i udivljenje o naučnoj visini medicinskog fakulteta u Zagrebu, a specijalno o savršenom uređenju anatomskega instituta, koji vodi naš čuveni anatomski prof. dr. Dražen Perović. U referatu, koji je izradio za univerzitetski savet u Sofiji brat prof. dr. Minev je rekao i ovo: »Poznajem skoro sve anatomске institute u Francuskoj, zatim onaj u Moskvi, Briselju, Ženevi, Strasburgu, Beču i Bokureštu. Proučio sam uređenje anatomskega instituta u Pragu i u brzini bacio sam pogled na anatomski institut u Zagrebu, koji je osnovan pre 12 godina. Idem da proučim zajedno sa svojim prosekutorom osnovnu toga instituta, koji je ureden i snabiven na najmoderniji način, idem da pregledam institut, koji ima sve što traži današnja nauka i kome jedva da ima ravnau u svetu.«

Prilikom svog boravka u Zagrebu, brat prof. dr. Mihailo C. Minev predao je dne 6 o. m. u intimnom sokolskom krugu načelnici Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije sestri Elzi Skalar visokim bugarskim orden za gradaške zasluge II reda za dame, kojim je bila odlikovana povodom prošlog sletanja Junaka u Sofiji.

Predaja bugarskog odlikovanja načelnici Saveza SKJ s. Skalar

Prilikom svog boravka u Zagrebu, brat prof. dr. Mihailo C. Minev predao je dne 6 o. m. u intimnom sokolskom krugu načelnici Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije sestri Elzi Skalar visokim bugarskim orden za gradaške zasluge II reda za dame, kojim je bila odlikovana povodom prošlog sletanja Junaka u Sofiji.

Ne oslanjaj se na druge!

Uzdaj se u se i u svoje kluse!

Zadnjih godina čitav se niz naših jedinica i suviše oslanja na župe i Saveze, i to u svim pravcima našeg sokolskog delovanja, a naročito pak u gospodarskom pogledu. U vreme, kada je bivši Jugoslovenski sokolski savez morao da živi i radi sa svojim skromnim sredstvima, jedinice su mnogo više učinile vlastitim snagama, nego što to čine danas. Čini se, da je kod mnogih popustila ona stara, tradicionalna inicijativa našeg članstva i s time u vezi i snaga društava i četa. Skoro svako starije društvo preživelo je u svojem razvitku teška vremena pa ipak nije klonulo, već je na svojim nebrojenim članskim sastancima pretratalo svoj materijalni položaj, dobro promislio i većinom i pobedio te otklonilo od sebe sve neugodnosti koje su mu pretile. Kako je pak danas?

Naš Sokolski savez zapravo i danas ovise o glavnom o svom radu, o svojim sredstvima. U radu naše sredine naš je Savez još uvek osamljen, bilo u pogledu izvođenja sokolskog rada u telesnom užgajanju, bilo u po-

gledu opštег utvrđivanja sokolske svesti, bilo u pogledu širenja sokolske misli i sokolskog rada u najšire slojeve naroda.

Jedino u jednom pogledu položaj se donekle promeni, naime u tome, što je državna vlast pri osnivanju Sokola Kraljevine Jugoslavije uvidela potrebu, da Sokolstvo treba za svoj veliki rad u čitavom našem narodu i materijalnu pomoć. Zakonom je tada bilo određeno, da državna blagajna svake godine isplašuje Savezu SKJ stanovitu svotu, određenu državnim budžetom, koja bi bar delomično poslužila provajdanju sokolskog rada. I tako je Savez SKJ do sada i dobivao tu državnu pomoć i savesno ju izdavao u one svrhe, za koje je bila i određena.

Našim jedinicama međutim nije sasvim jasno, u koje je zapravo svrhe određena pomoć, koju Savez prima od države. To se naročito vidi u naziranju, kao da je Savez danas u mogućnosti da sa svojom skromnom pomoći, koju prima od države, podupravi sve, što neke jedinice misle da je dobro da se izvede. I baš to pogrešno naziranje ubilo je mnogokojem dru-

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Iz poljskog Sokolstva

Pretsedništvo Saveza poljskog Sokolstva sazvalo je svoju VI redovnu plenarnu sednicu. Ovo zasedanje biće prvi dana meseca januara naredne godine u Varšavi i to 5 i 6. Dnevni red još nije objavljen, ali je sigurno da će se na ovoj sednici pretresati i pitanje priredbe VII svepoljskog sleta god. 1936 u Varšavi.

U zadnje vreme poljska štampa pokazuje sve živje zanimanje za sokolski rad među Poljacima. Po svoj prilici je tome uzrok, što zapravo među Poljacima nema ni jedne druge veće telovežbačke organizacije, koja bi se mogla dostojnije da spremini za berlinske olimpijske igre i da časno zastupa poljske boje izvan granica svoje domovine. Jedan od vodećih poljskih lisoča, varšavski »Vječor varšavski« objavio je u tom pogledu čitav niz članaka. I u drugim listovima izišli su mnogi članici slične sadržine.

U nedelju 10 novembra t. g. održavaće se u Varšavi prve telovežbenе utakmice za poljsko prvenstvo. Na njima će učestvovati i savezna vrsta poljskog Sokolstva, sastavljena većinom od vežbača, koji se pripremaju za berlinske olimpijske igre.

Rusko Sokolstvo u Litviji

Rusi, koji su u vremenu prevrata u Rusiji napustili svoju domovinu, osnivaju svoja sokolska društva u svojim novim naseobinama. Tako imamo i u Litviji dva ruska sokolska centra: Rigu i Dvinsk. Dvinsko sokolsko društvo osnovano je u aprili 1928 god. od sedmero članova; danas broji to društvo preko 100 aktivnih članova, Rusa, a i mnogo Poljaka, koji tamo nemaju svoje društvo. Delokrug dvinskog Sokola obuhvata gotovo čitavu Litviju te se je tokom godina osnovalo još nekoliko sokolskih četa, koje imaju vrlo lep broj članstva. Tako ima n. pr. četa u Rježicama preko 150 članova, u Ljuci, u Stostoku 30 i u novoosnovanoj četi Jakobštat 25 članova. Četa u Stostoku po svojem je sastavu izrazito seoska, ali je uza sve to pokazala najlepše uspehe svog rada. To je, čini se, prva ruska seoska četa uopće. Općenito se opaža veliko zanimanje za sokolsku stvar po ruskim selima u Litviji. U mnogim krajevinama spremaju se da osnuju četu baš po uzoru na Stostoku. Kako se pak oseća veliki nedostatak prednjaka, osnivanje će se jamačno otegnuti.

Zanimanje za Sokolstvo u Rusiji?

U jednom od zadnjih brojeva Sokolskog glasnika izvestili smo o posetu russkih sovjetskih novinara u Pragu u Třeševu domu. Ovi novinari ogledali su tom prilikom ovaj najveći sokolski dom, srce českoslovačkog Sokolstva, i na svakom koraku izražavali svoje divljenje. Kako izveštava zadnji »Sokolski vijestnik«, glasilo ČOS, bili su ovi sovjetski novinari darivani i s mnogim sokolskim publikacijama. Vežbače, koji se spremaju za olimpijadu, pozdravio je g. Fadjejev, koji je s ponosom izjavio, da je i njega sokolski uzgojio viši telovežbački učitelj — Soko u Rusiji, brat Mojžiš, koji sada boravi u Moravskoj Ostravi. Na rastanku je izjavio voda sovjetskih novinara g. Kolcov, da će po povratku u domovinu objaviti sve, što su videli u sokolskom središtu, u Pragu, te da će nastojati, da bi sokolska misao ponovno nikla i u sadanjoj Rusiji.

Svakako je Sokolstvo tako ozbiljna telesnouzgajna organizacija da može pobudit zanimanje i u sadanjoj Rusiji i sigurno je, da će naći na mnogo istomišljenike i među tamošnjim stanovništvom.

Velika narodna manifestacija u češkom Tještinu

Na inicijativu Moravsko-šleske i Tješinske sokolske župe proslavilo je ove godine stanovništvo Tješinske pokrajnine, koja leži uz samu poljsku granicu, naročito svečano 28. oktobar, dan oslobođenja. S time je htelo da manifestuje svoju pripadnost Českoslovačkoj Republici, jer se je u zadnje vreme mnogo toga dogodilo, što je pretelo da naruši dobre odnose između obaju slovenskih naroda, među Poljacima i Čehoslovacima. Na dan proslave narodnog praznika sabralo se je u Češkom Tještinu preko 35.000 ljudi, koji su pod najvećom kišom manifestovali svoju vernost Českoslovačkoj Republici i demokraciji. Sokolstvo je bilo u odorima oko 2.000, skoro 1.600 požarnika, naročito mnogo legionara, članova radničkih telovežbačkih jedinica, narodne garde, svega preko 6.000 uniformisanih građana. Na ovom veličanstvenom zboru govorili su: brigadni

(Nastavak sa 1 strane)

general Sergej Inger, načelnik ČOS br. dr. Klinger i predstavnik Slovaka, dr. Milan Ivanka iz Bratislave. S ove svečanosti poslani su brzjavni pozdravi pretsedniku Masariku, starosti ČOS br. dr. Bukovskom i ministru vojske bratu Mahniku.

Razne vesti iz slovenskog Sokolstva

U nedelju dne 28. oktobra priredila je Srednjočeška župa u Pragu veliko župsko stafetno trčanje. U tom trčanju učestvovalo je oko 1.300 osoba, članstva i naraštaja, koji su protrecali 130 km dugačku stazu.

Na dan narodnog praznika Českoslovačke Republike, 28. oktobra, protrečala je naročito brza stafetna skupina društva Prag I, t. j. 13. vežbača, stazu od društvenog doma do praškog magistrata, gde je izručila u ime članstva pomenutog društva praškom načelniku umetnički izradenu adresu. Načelnik br. dr. Baksa srdačno se je zahvalio braći trčačima.

Kraljevsko telovežbačko udruženje u Amsterdamu pozvalo je ČOS na svoje svečanosti, koje će održavati u redne godine. Českoslovačko Sokolstvo odazvalo se je pozivu i urediće sve potrebno, čim dobije točnije obavesti o samoj priredbi.

Načelništvo članica ČOS raspisalo je natečaj za sastav takmičarskih vežbača na berlinsku olimpijadu. Vežbe će morati da obuhvataju: proste vežbe i vežbe sa spravama. Vežbe ne smiju da traju više od 10 minuta; sasvim vežbama mora biti priložena i glazbena pratnja.

Zastupnici českoslovačkih slepacu posetili su 1. novembra starostu ČOS br. dr. Bukovskoga te mu izručili kao spomenar koračnicu »Zdar Republike. Tekst koračnice napisao je poznati bivši ljubljanski kazališni umetnik Franta Boguslav, a komponovao ju je A. Kuharž. Koračnica je posvećena českoslovačkom Sokolstvu.

Sokolsko društvo Horaždjovice namerava da podigne novi sokolski dom. Već prošle godine, prilikom svoje 40-godišnjice, društvo je položilo temeljni kamen, a ove godine započelo je s gradnjom same zgrade i time dalo u poslenja četrdesetoricu nezaposlene braće. Dom će statjati oko 400.000 Kč; društvo ima već do sada preko četvrt milijuna čeških kruna gotovog novaca. Svaki član mora da radi na gradnji do 150 sati ili mora da platí 300 Kč.

U sletskoj godini 1938 kada Českoslovačka Republika slavi 20-godišnjicu svog postojanja a Sokolstvo priređuje svoj X jubilarni svesokolski slet u Pragu, slaviće i nekoja českoslovačka zagrančna sokolska društva isto tako svoje jubileje. Među ostalima proslaviće Soko u Brnu svoju 45-godišnjicu, u Gortinu svoju 35-godišnjicu, društva u Devoti, Sanz Peni, Rozariju Santa Fe i društvo u Zdolbunovu svoju 10-godišnjicu te konačno društva Cipar, Salomines i Vinterslag svoju 5-godišnjicu. Tom prilikom priređice zagranična župa ČOS u Pragu svoju izložbu, koja će biti svakako zanimljiva.

Uz druge župe priredila je i župa Svecova i Moravskoj svoje izložbe. Članstvo se je delomično sabralo 20. oktobra, delomično 27. oktobra, već prema tome kako je bilo odredeno. Na izbornom mestu sakupilo se je 2.272 članova pešaka, nadalje 438 biciklista, 66 motociklista i 150 automobilista i autobusa, koji su najkraćim putem prebacivali članstvo na izborni mesto. I unatoč slabome vremenu ova je izložba potpuno uspela.

U Moravskoj Ostravi slavio je ovih dana 60-godišnjicu svog života tamošnji starosta br. dr. Bogomir Ševara. U sokolske redove stupio je pred 40 godina i sav se posvetio sokolskom radu. Još i danas aktivno radi ne samo u svojem društву u Moravskoj Ostravi I, već on sudeluje u celokupnom sokolskom životu Moravsko-šleske župe. Po svom dolasku iz Češke u Moravsku Ostravu prihvatio se je sa životom ljubavlju sokolskog rada te ga vidimo kao prednjaka, prosvetara, starostnika i t. d. Plodovi njegovog rada opažaju se svuda, a opšti napredak Sokolstva u Moravskoj Ostravi u velikoj je meri njegovo delo.

Sokolsko društvo Fridštajn uredilo je svoje letnje vežbaliste, koje obuhvata 4200 m², nadalje igralište, koje obuhvata 1800 m², te kupalište, koje obuhvata 720 m². Korito kupališta je 12 × 25 m te ima 3 dubine. Nadalje je podignuta letnja vežbaonica pa svinčionice i kupališna zgrada. Pripremaju se da podignu i svoj logor i letnje pozorište. Sva dela vrše neuposlena braća tog društva.

Sokolsko društvo u Drezdenu, glavnom mestu Sakske, posjetio je sokolski pevački zbor Sokolskog društva Žižkov iz Praga. Ovaj je zbor priredio u Drezdenu vrlo uspelu pevačku telovežbenu akademiju,

pogledu treba da važi geslo: Ne oslanjajmo se na druge! Razumljivo je, da je veliki deo državnog doprinosa namenjen baš za gradnju sokolskih domova. Ali pri tome ne smemo da mimođemo činjenicu, da je velik broj sokolskih domova koji su još iz predašnjih godina zaduženi te da je dužnost sokolske organizacije da najpre spasi ove sokolske kule i da tek zatim pokuša s raspoloživim sredstvima pomoći druge jedinice, da čim pre dođu do svog krova. U tom pogledu Savez je učinio svoju dužnost. Savez je spasio čitav niz naših sokolskih domova od očite propasti. Ali u svetu, značenje naše prve opomene o uzdanju u vlastite snage nije niti malo umanjeno, jer je veliki deo dugova starijih sokolskih društava ipak ostao na ledima samih tih društava, pošto je Savez većinom priskočio u pomoć samu toliko, da bi se izbegla opasnost da sokolski domovi ne odu na bubenj. S preostalim sredstvima iz državne pomoći Savez je pomagao ostale jedinice, davao zajmove onim jedinicama koje su dokazale da su ispunile barem glavne uslove za gradnju svog doma, t. j. da imaju osigurane 2/3 materijalnih sredstava.

Autonomni proračun Saveza zapravo je merilo naše sokolske točnosti i sposobnosti uzdržavanja same organizacije. Autonomni proračun Saveza sastoji se da doprinosa pojedinih društava i četa te nekojih drugih manjih doprinosu, dok je sav ostali proračun, od državne pomoći namenjen pre svega samo sokolskom uzgoju, t. j. telesnom i moralnom uzgajanju naroda te stvaranju onih preduslova, koji imaju da omogućuju čim uspešniji rad u pomenutim pravcima. Drugim rečima, državna pomoć treba da služi za provodanje poslova oko stručnog rada u načelništvu, nadalje kao pomoć za izdavanje sokolskih listova i drugih publikacija, u prosvetu svrhe, za saniranje zaduženih sokolskih domova, a tek nato kao pomoći i zajam za domove, koji se kaže podignuti. Načelništvo samo za sebe ne troši tako rekući ništa. Ono daje sve što može za uzdržavanje sačuvanih stručnih prednjačkih i drugih tečajeva, za studij, za takmičenja i t. d. Svaki istinski Soko priznaje, da je priređivanje prednjačkih škola i zaštitljivo osnivanje stalne savezne prednjačke škole u sedištu Saveza conditio sine qua non za uspešno devetovanje organizacije. Prednjačke se ne stvaraju one prave uslove za redovan rad, kakve svaki Soko želi i mora da želi. Sokolstvo nije organizacija koja teži za trenutnačnim, izvanjam uspesima dvojbene vrednosti, već ono teži da u pojedinom sokolskom društvu i četi uvede najintenzivniji unutarnji rad, koji poznavaju sačuvani uzgoj pojedinca i celine.

Uz ovo redovno je u svakom gođišnjem saveznom proračunu predviđena i naročita velika stavka pomoći župama za njihove putujuće prednjačke. Putujući prednjači su nam vrlo potrebitni i njihov se rad u društvinama i četama sve više zapaža. Studij stručne literature o telesnom uzgoju naročito je potreban vodećim organima našeg telesnog uzgoja; oni moraju redovno da prate, kako se ova nauka razvija, kako se telesni uzgoj izvodi drugde, provodi u stranom svetu. Da li je potrebno konačno da trošimo reči i o našim takmičenjima? Mišljenja smo, da je pravilno, da i u tom pogledu učinimo svoju sokolsku dužnost i da s vremenom na vreme ogledamo u bratskoj utakmici svoje snage i sposobnosti, i to ne samo na sokolskom, već također i na međunarodnom području.

Nemački olimpijski priređivački odbor je već u tančine izradio sve što treba da savršenu organizaciju igara XI olimpijade, koja će po svim izgledima biti najveća i najbolje priređena. To sve treba da uče naši savezi, pa da se svojski spremaju i ogledaju za svojim reprezentantima. Vreme je krajko, naročito za zimske igre, koje počinju već 1 februara 1936. U Garmischu, načinje olimpijadama već više puta najsjajnije uspehe. Nastojimo da se na ponosnom počasnom olimpijskom jarbolu što češće viju boje naše slavevne trobojke i da iz ogromnih zvuka naše himne. Sve to ovisi o Vama; vreme je kratko, zato svi na posao, dvojstvo, dvojstvo i popravljanju.

Nemački olimpijski priređivački odbor je već u tančine izradio sve što treba da savršenu organizaciju igara XI olimpijade, koja će po svim izgledima biti najveća i najbolje priređena. To sve treba da uče naši savezi, pa da se svojski spremaju i ogledaju za svojim reprezentantima. Vreme je krajko, naročito za zimske igre, koje počinju već 1 februara 1936. U Garmischu, načinje olimpijadama već više puta najsjajnije uspehe. Nastojimo da se na ponosnom počasnom olimpijskom jarbolu što češće viju boje naše slavevne trobojke i da iz ogromnih zvuka naše himne. Sve to ovisi o Vama; vreme je kratko, zato svi na posao, dvojstvo, dvojstvo i popravljanju.

Jugoslavenski olimpijski odbor takođe šalje na ovaj sastanak 30 najboljih jugoslovenskih naraštajaca, izbor će izvršiti u proleću i letu 1936 godine.

vlastitim sredstvima i da računa sa saveznom pripomoći samo u tom slučaju, kada je svojim radom dokazala, da je sposobna da stvari nešto većega. Svako oslanjanje na drugoga samo je zabluda, koja rada zlini posledicama.

Smisao ovih redaka je dakle u tome, da u našim jedinicama ne sme da prevladuje mišljenje, da naš Savez mora pod svaku cenu da podupire sve jedinice. To je nemoguće ne samo iz gore navedenih razloga, već i u očitoj protivnosti sa sokolskim pojmovanjem rada. Mi se nismo udržali za to da od svojih viših organizacijskih jedinica zahtevamo sve što je moguće i nemoguće, već zato da povećemo svoje snage, snage svojih jedinica u veće jedinice. Prema tome moraju sve jedinice da podupiru svoj Savez, ako žele da njegov rad u vodenju celokupne organizacije bude uspešan i svršan. Stoga moramo da zabacimo mišljenje, da danas, kada Savez dobiće skromnu državnu pomoći, da s naših jedinica otpadaju sve dužnosti gospodarske naravi. Državna pomoći našem Sokolstvu tako je skromna, prema onim potporama koje uživaju telesnouzgajne organizacije u drugim državama, da ni izdaleka nije dovoljna za naše velike zadatke. Sokolstvo još je uvek organizacija koja mora da se uzdržava iz svojih sredstava, dok je državna pomoći namenjena samo za stvaranje boljih uslova za izvođenje dobrovoljno preuzetih sokolskih dužnosti. Te dužnosti pak nisu manje niti se umanjuju, već se čak sve više uvećavaju.

v. š.

Apel Jugoslovenskog olimpijskog odbora

Pretsednik Jugoslovenskog olimpijskog odbora, g. dr. Stevan Hadžić, uputio je svim jugoslovenskim sportskim savezima i Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije ovo pismo:

— Do početka igara XI olimpijade deli nas tek nekoliko meseci. U celom sportskom svetu sve je u pokretu, sve se grožnjava sprema, angažovan su najbolji treneri, vrše se izlučuju utakmice, svuda se traže najbolji od najboljih. U mnogim zemljama već su izabrani atleti pod posebnim nadzorom specijalnih olimpijskih voda i učitelja, sve je u savršenom spremjanju i treningu, sve je obuzela preolimpiska groznica. Novine su pune podataka o rezultatima i rekordima, koji se danoice ruše i popravljaju.

Nemački olimpijski priređivački odbor je već u tančine izradio sve što treba da savršenu organizaciju igara XI olimpijade, koja će po svim izgledima biti najveća i najbolje priređena. To sve treba da uče naši savezi, pa da se svojski spremaju i ogledaju za svojim reprezentantima. Vreme je krajko, naročito za zimske igre, koje počinju već 1 februara 1936. U Garmischu, načinje olimpijadama već više puta najsjajnije uspehe. Nastojimo da se na ponosnom počasnom olimpijs

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

Bacanje kladiva

članovi (učestvovalo 5 takmičara):
 1) Horvat N., Sl. Požega 27.41 m
 2) Špehar D., Osijek Matica 23.23 m
 3) Vojnović Alek., Sl. Požega 17.80 m

Bacanje diskova

članovi (učestvovala 3 takmičara od 12 prijavljenih):
 1) Vojnović Alek., Sl. Požega 38.65 m
 2) Horvat Nik., Sl. Požega 35.14 m
 3) Vuković Lazar, Sl. Požega 28.12 m

članice (učestvovalo 7 takmičarki):
 1) Savadinović K., Osijek M. 22.65 m
 2) Pantić Darinka, Županja 21.60 m
 3) Stojanović Radojka, Borovo 19.25 m

m. naraštaj (učestvovalo 8 takmičara):
 1) Žilić Kr., Osijek Matica 35.18 m
 2) Bevandić Martin, Sl. Požega 32.74 m
 3) Pavuna N., Sl. Požega 32.20 m

ž. naraštaj (učestvovalo 5 takmičarki od 6 prijavljenih):
 1) Brodić Ružica, Belišće 19.60 m
 2) Tompak Hilada, Osijek M. 19.25 m
 3) Lubarda Kosa, Borovo 14.40 m

Bacanje kopljia

članovi (učestvovalo 12 takmičara od 17 prijavljenih):
 1) Kondić Tihomir, Borovo 37.10 m
 2) Špehar Dr., Osijek Matica 36.05 m
 3) Srdanović Sv., Osijek M. 35.90 m

članice (učestvovalo 8 takmičarki od 18 prijavljenih):
 1) Stojanović St., Osijek M. 26.30 m
 2) Pantić Darinka, Županja 22.15 m
 3) Stojanović R., Borovo 21.30 m

m. naraštaj (učestvovalo 8 takmičara od 11 prijavljenih):
 1) Pavuna N., Sl. Požega 37.62 m
 2) Bevandić Martin, Sl. Požega 37.25 m
 3) Žilić Kr., Osijek Matica 34.42 m

ž. naraštaj (učestvovalo 6 takmičarki):
 1) Aman Anica, Borovo 19.15 m
 2) Herceg Mira, Osijek D. G. 17.55 m
 3) Lubarda Kosa, Borovo 16.40 m

Bacanje kugle

članovi (učestvovalo 15 takmičara od 21 prijavljenog):
 1) Ninković Dr., Sl. Požega 11.50 m
 2) Zovko Ilija, Vukovar 11.28 m
 3) Vojnović Alek., Sl. Požega 10.66 m

članice (učestvovalo 14 takmičarki od 17 prijavljenih):
 1) Stojanović Rad., Borovo 8.10 m
 2) Šilja Maca, Osijek Matica 7.97 m
 3) Jung Josipa, Osijek Matica 7.70 m

m. naraštaj (učestvovala 24 takmičara od 32 prijavljena):
 1) Šupich Vlada, Sl. Požega 12.41 m
 2) Patenik Simo, Sl. Požega 12.34 m
 3) Bevandić Martin, Sl. Požega 11.70 m

ž. naraštaj (učestvovalo 11 takmičarki):
 1) Brodić Ružica, Belišće 7.80 m
 2) Herceg Mira, Osijek D. G. 7.10 m
 3) Kner Marija, Branjin Vrh 6.66 m

Bacanje lopte

članice (učestvovalo 13 takmičarki od 14 prijavljenih):
 1) Stojanović St., Osijek M. 30.45 m
 2) Šilja Maca, Osijek Matica 30.30 m
 3) Jung J., Osijek Matica 29.40 m

ž. naraštaj (učestvovalo 9 takmičarki):
 1) Herceg Mira, Osijek D. G. 25.10 m
 2) Brodić Ružica, Belišće 22.20 m
 3) Pekarić Ruža, Borovo 20.90 m

Tamburaška berda na prodaj

Sokolsko društvo Zidani most zelo ugodno prodaje radi gmotnega stanja, skoraj čisto novo in dobro ohranjeno tamburaško berdo. Močan in krasen glas. Ponudbe čimprej poslati na Sokolsko društvo Zidani most

228-42

Oglašujte u "Sokolskem glasniku"!

**TRANSPORTNO, SKLADIŠNO I
OTPREMNIČKO PODUZEĆE**

Gustav Brelić

POMORSKA AGENTURA

Brojavi: B REG

SUŠAK

MASARYKOV ŠETALIŠTE 5/1

Telefon inter. 23

220-6

TRGOVAČKA TISKARA

V.G. KRALJETA

SUŠAK

ŠTROSMAJEROVÁ ULICA 5

TELEFON BROJ 2.22

230-2

226-42

227-42

Župa Split

VIS. — Proslava ilirskog pokreta.

Na 27. X ovo je društvo priredilo akademiju posvećenu 100 godišnjici ilirskog pokreta sa sledećim programom:

1) Sokolski pozdrav — otpevale Sokolice;

2) Ilirski pokret, hrvatski narodni preporod, preteča Jugoslaventva — predavanje brata Ivana Kljenka (prosvetara);

3) Štos: »Motilita domoljuba« — deklamacija;

4) »Ilirci«, drama u tri čina od E. Gunošeka;

5) Preradovje: »Braća« — deklamacija;

6) Sestra Komosera Nataša: »Oj Slaveni«, ritmička vežba uz pevanje, izvele naraštajke.

Br. prosvetar je u nekoliko dobrih poteza verno očrtao ilirski pokret i veze koje se iz onoga doba do današnjeg protežu. Cela dvorana Hrvatskoga doma, u kojoj je akademija priredena, s interesovanjem je saslušala predavanje, kojim se je mnogi Jugosloven oplemenio i više u nadoju novom snagom za rad na jugoslovenskom delu.

Ritmička vežba »Oj Slaveni«, delo

sestre Nataše, bila je puna umetničkog i simboličkog pokreta, i svidala se je

toliko da su je naraštajke na opšti zahvat

iz želu izvele dva puta, što je za njih bilo i naporno, jer su uz vežbanje i pevanje, ali snagu i za drugi put da im je uspeh i oduševljenje cele dvorane u kojoj je bilo preko 1000 duša.

Ta akademija je ujedno bila i

oprštanja ovog Sokolskog društva sa

sestrrom Natašom Komoser-Malić, koja je dobila premeštaj u Crikvenicu.

Sokolsko društvo Vis imalo je u sestri

Natoši kroz svih 7 godina, što je u me

stu provela, vrednu prednjačicu i na

čelniku, a i druge funkcije je vršila, te

je ove godine bila i tajnica društva i

član prosvetnog odbora.

Župa Tuzla

TUZLA. — Prednjački ispit.

U zadnje vreme položila su na području

Sokolske župe Tuzla, t. j. u Tesliću i

Kreki, prednjački pomoćnički ispit sledeća braća i sestre: u Tesliću: br.

Mahmudić Mehmed (Teslić), s. Haas Helena (Teslić), br. Markočević Branko (Teslić), br. Čaušević Smail (Teslić), br. Buljubašić Smajl (Doboj), br. Negrić Leopold (Teslić), br. Juras Franjo (Teslić), br. Huskić Mahmut (Doboj), br. Popović Đorđe (Doboj), s. Ivoštanin Mira (Teslić), br. Ausić Rudi (Doboj), br. Vengust Ivan (Teslić), br. Mitrović Đorđe (Doboj).

U Kreki: br. Muhamadić Muhamud (Lukavac), s. Novaković Vojislava (Tuzla), s. Lakić Radojka (Tuzla), br. Maršiček Vaclav (Kreka), s. Sanić Ankica (Tuzla), br. Matauš Srećko (Kreka).

Zam. žup. načelnika br. Jozo Sekeli je zaključio tečaj prigodnim govorom naglašivši braći i sestrama, da su ovim tečajem dobili samo osnovno prednjačko znanje i da je potrebno da

se i nadalje usavršavaju u prednjačkom pozivu, nešto sami u svojim društvinama i četama, iskorušujući stečeno znanje, a da se prijave i u produžni tečaj, kada bude raspisan radi usavršavanja u prednjačkom pozivu. O.S.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA

u Ljubljani

registrirana zadruga s ograničenim jamstvom

227-42

Prodaja odora sviju kategorija

Naslov: Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom
Pošansko čekovni račun Ljubljana: 13.831

Telefon broj 25-43

Zahievajte cenik!

opskrbljuje u smislu čl. 2 svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvadjanje programa i za postignuće ciljeva našega Sokolstva. Izdaje i raspoređava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističkog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije